

אליו. כוחות הרוח והמוסר, כמוהם ככוחות השרירים, מתחזקים רק אם משתמשים בהם. ואין הכשרים מופעלים כשאדם עושה דבר רק משום שאחרים עושים אותו, כשם שאינם מופעלים כשאדם מאמין בדבר רק משום שאחרים מאמינים בו. אם אין נימוקים לדעה כובשים את בינתו של אדם אין בינתו יכולה להתחזק, אלא צפויה היא להיחלש באימוצה לעצמו; ואם הדרבונים לפעולה כלשהי אינם חופפים את רגשותיו ואופיו שלו (כאשר רגש חיבה, או זכויותיהם של אחרים, אינם נוגעים לדבר) הריהם מסייעים רק לרפות ולהקהות את רגשותיו ואת אופיו, תחת שיוסיפו להם עזוז ומרץ.

מי שמניח לעולם, או לחלקו שלו בעולם, לבחור בשבילו את תכנית חייו אינו זקוק לשום יכולת זולת יכולת החיקוי של הקוף. מי שבחר את תכניתו בעצמו משתמש בכל כישוריו. חייב הוא להשתמש בהסתכלות כדי לראות, בשיקול דעת ובכוח השיפוט כדי לחזות דברים מראש, בפעילות כדי לאסוף חומרים להחלטה, בהבחנה כדי להחליט, ומשעה שהחליט עליו לנהוג בתקיפות ובשליטה עצמית כדי שלא ייסוג מהחלטה שקיבל בדעה שקולה. ולתכונות אלו הוא נזקק ואותן הוא מפעיל בדיוק במידה המתאימה לגודל החלק בהתנהגותו שבו התנהגותו נקבעת על פי שיקול דעתו ורגשותיו. אפשר שיונחה ללכת בדרך טובה, ויישמר מכל רע, בלי שום דבר מן הדברים האלה. אבל מה יהיה ערכו היחסי כבן אדם? באמת יש חשיבות לא רק לשאלה מה אנשים עושים, אלא גם לשאלה איזה מין אנשים הם שעושים זאת. אכן, בין יצירות אנוש שבדין אנשים מקדישים את חייהם לשכלולן ולייפויין, הראשון בחשיבותו הוא האדם עצמו. אם נניח שאפשר היה להגיע לבניית בתים טובים, לגידול דגו, לניהול קרבות, לבחינתם של אידיאלים, ואפילו להקמת כנסיות ולאמירת תפילות, באמצעות מכונות – אוטומטים בצורת בני אדם – יהיה בזה משום הפסד ניכר אם תמורת האוטומטים האלה יוחלפו אפילו הגברים והנשים המאכלסים כיום את המקומות התרבותיים יותר בעולם, ואשר